

Advies van de Groep van Deskundigen ten aanzien van de consequenties voor de Nederlandse situatie van de uitbraak van Mond- en klauwzeer in Groot Brittannië

Van: De heer F. Pluimers (voorzitter)
Aan: De heer P.W. de Leeuw (Chief Veterinary Officer)
Datum: 9 augustus 2007

Achtergrond

De groep heeft kennis genomen van de laatste stand van zaken in Groot Brittannië zoals gepresenteerd in het SCOFCAH van 8 augustus 2007 en van de tracering van geïmporteerde dieren uit het Verenigd Koninkrijk sinds 1 juni 2007, uitgevoerd door de WVA.

De groep concludeert op basis van die gegevens, dat de situatie in Groot Brittannië nog niet stabiel is, omdat:

- Het eerste Mond- en klauwzeer - geval nog geen week geleden ontdekt is.
- Er tussen de waarschijnlijke periode van ontsnapping van het virus uit één van de twee laboratoria en de melding van de verdenking 14 tot 18 dagen verstreken zijn (hoog risico periode).
- Er in die hoog risico periode geen vervoersbeperkingen voor gevoelige dieren bestonden.
- Slechts de minimale bestrijdingsmaatregelen in en rond de besmette bedrijven zijn toegepast (geen preventieve ruimingen in een straal rond besmette bedrijven, geen regionalisatie).

Zolang de situatie daar niet stabiel is valt niet uit te sluiten dat nog meer Mond- en klauwzeer infecties optreden, die ook buiten de 10 km toezichtgebieden zouden kunnen vallen.

Voorgestelde versoepelingen

Op zaterdag 4 augustus heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) besloten een vervoersverbod in te stellen voor levende voor Mond- en klauwzeer gevoelige dieren.

Op 9 augustus vraagt de Chief Veterinary Officer aan de groep advies over de volgende versoepelingen:

- Deelt de Groep van Deskundigen de mening dat het op dit moment veterinair verantwoord is om het vervoersverbod voor runderen en varkens op te heffen?
- Deelt de Groep van Deskundigen de mening dat het op dit moment veterinair verantwoord is om het verzamelverbod voor slachtdieren op te heffen?

Advies

De I&R van schapen en geiten in Nederland, maar ook in Groot Brittannië en andere EU landen heeft niet het niveau van betrouwbaarheid, zoals bij runderen en varkens in ons land is bereikt. De symptomen van Mond- en klauwzeer zijn bij (met name) schapen en geiten in het algemeen slecht waarneembaar, waardoor de ziekte klinisch moeilijk is vast te stellen.

Zekerheid over het afwezig zijn van Mond- en klauwzeer infecties bij de geïmporteerde schapen en geiten kan pas bij serologisch onderzoek op 3 weken na een infectie verkregen worden. Ten tijde van de bijeenkomst van de groep waren ook nog niet alle schapenimporten volledig getraceerd.

Op grond van deze overwegingen vindt de groep het veterinair gezien nog te vroeg om het vervoersverbod voor schapen en geiten nu al op te heffen.

Veterinair gezien het meest veilig is het om het vervoersverbod voor schapen en geiten pas op te heffen als alle geblokkeerde bedrijven serologisch onderzocht zijn en de dieren vrij zijn van Mond- en klauwzeer en als na 21 dagen blijkt dat de situatie in Groot Brittannië rustig blijft.

In de huidige situatie is het risico van één op één vervoer van bedrijf naar bedrijf voor runderen en varkens aanvaardbaar.

Ook risico van het verzamelen van slachtrunderen en -varkens in deze situatie is aanvaardbaar, indien het vervoer rechtstreeks van het bedrijf naar de verzamelplaats plaatsvindt.

Indien de situatie in Groot Brittannië rustig blijft tot halverwege volgende week is ook het veterinaire risico van het verzamelen van nuchtere kalveren voor de vleeskalverhouderij aanvaardbaar.

De Groep van Deskundigen adviseert om tentoonstellingen e.d. voor Mond- en klauwzeer gevoelige dieren voorlopig nog niet toe te staan.

Klinische symptomen Bluetongue en Mond- en klauwzeer

Er komen signalen uit het veld van dierenartsen en veehouders dat het onderscheid tussen Mond- en klauwzeer en Bluetongue niet goed te maken is. In België worden daarom dieren die verdacht worden van Bluetongue op dit moment ook onderzocht op Mond- en klauwzeer.

De klinische symptomen van Bluetongue bij runderen zijn dit jaar anders dan vorig jaar. Schapen vertonen dit jaar duidelijkere symptomen dan vorig jaar.

Advies

De groep adviseert om ten tijde van deze Mond- en klauwzeerdreiging alle monsters die ingestuurd worden voor diagnose voor Bluetongue, ook te onderzoeken op Mond- en klauwzeer (met PCR-test), zonder dat er een verdenking van MKZ wordt uitgesproken.

Daarnaast adviseert de groep dierenartsen voor te lichten over de symptomen van Bluetongue, zoals die momenteel bij bevestigde infecties zijn waargenomen en over de symptomen zoals die uit het verleden of uit laboratorium experimenten bekend zijn van infecties met Mond- en klauwzeer van de stam BFS67. De groep adviseert deze gegevens te verspreiden via de KNMvD en de LNV website

NoodVaccinatie

Op 7 augustus 2007 heeft de minister opdracht gegeven om vaccin voor Mond- en klauwzeer af te vullen.

De hoeveelheid vaccin die afgevuld wordt is voldoende voor ongeveer 10 uitbraken in veedichte gebieden.

De VWA bereidt zich voor op de uitvoering van een vaccinatiecampagne. Het Nederlandse concept vaccinatieplan is bij de Europese Commissie bekend.

Advies

Bij vaccineren zijn de risico's op het ongemerkt verspreiden van een besmetting tussen bedrijven waarschijnlijk kleiner dan bij het preventief ruimen. Vaccineren gaat namelijk gepaard met veel minder, voor de verspreiding van het virus gevaarlijke, bewegingen van personen en voertuigen en er hoeven geen potentieel besmette kadavers te worden vervoerd.

Als in NL op dit moment Mond- en klauwzeer uitbreekt van type O, zal dit vrijwel zeker van het Britse subtype zijn. Daarvan is nu een vaccinvoorraad onmiddellijk beschikbaar en de organisatie is voorbereid. De groep adviseert daarom bij een uitbraak van Mond- en klauwzeer type O in deze situatie onmiddellijk vaccinatie toe te passen rondom een besmet bedrijf en niet bij de eerste infecties preventief te ruimen, zoals in het draaiboek is opgenomen, waarbij pas in een latere fase over wordt gegaan op vaccinatie.

Uiteraard kan in zeldzame gevallen afgezien worden van zowel vaccineren als preventief ruimen indien epidemiologische omstandigheden aanleiding geven tot het afzien van preventieve maatregelen rond een besmet bedrijf. Dit zou het geval kunnen zijn bij een zeer snel ontdekte besmetting in een gebied met heel weinig gevoelige dieren en geen enkel contact met andere bedrijven